

Structura sistemelor de operare Windows și Linux

- 1. Structurile de bază ale fiecărui sistem de operare în parte: concepte generale, structura nucleului**
- 2. Nivelul de abstractizare al hard-ului**
- 3. Interpretorele de comenzi din Linux**
- 4. Comparație interfețe**
 - 4.1 GNOME**
 - 4.2 KDE**
 - 4.3 Interfața în mod text**
- 5. Biblioteca apelurilor de sistem pentru Linux**
- 6. Win32 API și registru de informații pentru Windows**
 - 6.1 Win32 API**
 - 6.2 Interacția între programe**
- 7. Subsistemul POSIX și interfața de proces Win32**
 - 7.1 POSIX**
 - 7.2 Interfața de proces Win32**

1. Structurile de bază ale fiecărui sistem de operare în parte: concepte generale, structura nucleului

Majoritatea distribuitorilor de Linux (Craftworks, Debian, Slackware, Red Hat) includ și sursele kernel. De obicei kernel-ul Linux care a fost instalat în sistemul tău Linux a fost construit din aceste surse. Prin natura lor aceste surse tind să fie puțin depășite așa că puteți să luați ultimele tipuri de surse de pe unul din site-urile web.

Linux este un sistem de operare multitasking (multiple procese care au loc concomitant), multiutilizator, ceea ce înseamnă că mai multe persoane pot folosi diferite aplicații pe același computer în același timp. Acesta diferă de MS-DOS, în care doar o singură persoană poate să utilizeze sistemul în acel moment. Lucrând în Linux, pentru a te identifica în sistem trebuie să te **înregistrezi**, care constă în introducerea **numelui de utilizator** (numele pe care sistemul îl folosește ca să te identifice) și introducerea **parolei**, care este un cuvânt-cheie pentru înregistrarea în contul tău. Pentru că tu ești singurul care știe parola, nicio altă persoană nu se poate înregistra în sistem cu numele tău de utilizator.

În sistemele tradiționale UNIX, administratorul de sistem îți repartizează un nume de utilizator și o parolă inițială când îți se dă un cont în sistem. Oricum, pentru că în Linux tu ești administratorul de sistem, trebuie să-ți stabilești contul personal înainte să te înregistrezi. În următoarele discuții se va folosi numele de utilizator "larry".

În adăugire, fiecare sistem are un **nume gazdă** reparizat. Acest nume gazdă îi dă aparatului tău un nume, îi dă personalitate și șarm. Numele gazdă este folosit pentru a identifica individual aparatele în rețea, dar chiar dacă aparatul tău nu face parte dintr-o rețea trebuie să aibă un nume gazdă. Pentru exemplele de mai jos, numele gazda este "mousehouse".

Sursele kernel din Linux au un sistem de numerotare foarte simplu. Orice număr kernel întreg (de exemplu 2.0.30) este un adapost, o declanșare, kernel și orice număr kernel impar (de exemplu 2.1.42) este o expunere kernel.

Expunerile kernel au toate variantele noi și suportă orice tip de sistem. Deși pot fi cam instabile, ceea ce nu se dorește, este important pentru comunitatea Linux să încerce ultima variantă de kernel. În acest fel sunt testate pentru întreaga comunitate. Este de reținut că întotdeauna se merită arhivarea sistemului în cazul în care se folosește un kernel nereproductiv.

Schimbările produse la sursele kernel sunt distribuite ca fișiere **patch**. Utilitatea patch este folosită pentru a aplica seriile editate pe un set de fișiere sursă. De exemplu, dacă se vrea schimbare unei surse kernel 3 varianta 2.0.29 în sursa kernel 3 varianta 2.0.30 trebuie obținut fișierul patch 2.0.20 și aplicate la acea sursă 3.

Un program atât de mare și de complex precum Linux kernel poate fi cam încurcat la început. Este mai degrabă ca un ghem mare de sfori fără sfârșit. Privind dintr-o singură parte a kernel-ului de cele mai multe ori conduce la a privi mai multe alte fișiere înrudite și nu după mult timp se uită ceea ce se caută. Următoarele subsecțiuni dau un indiciu unde ar trebui să cauți, în cel mai bun loc, fișierul dat.

Într-un sistem bazat pe Intel, sursele kernel pornesc când loadlin.exe sau LILO a încărcat kernel-ul și are control asupra acestuia. Caută în arch/i386/kernel/head.S pentru această parte. Head.S face niște setări specific arhitecturale apoi sare la rutina main() în init/main.c.

Semafoarele sunt utilizate pentru a proteja regiuni critice bazate pe structuri de date și coduri. De reținut că fiecare accesare a unei piste critice de date precum VSF inode care descrie un director este făcută de kernel pe baza unui program de generare de coduri. Este foarte periculos să se permită unui proces distrugerea unei structuri critice de date care este folosită de către alt proces. O cale în a obține acest lucru este folosirea unui buzz lock în acea zonă critică de date care este accesată, dar acest lucru este o abordare simplistă care nu va permite o bună funcționare a sistemului. În schimb, Linux folosește semafoare pentru a permite doar unui singur proces de a accesa regiuni critice de date și coduri; toate celelalte procese care vor să acceseze această sursă vor fi făcute să aștepte până când aceasta se va elibera. Procesele de așteptare vor fi suspendate, iar alte procese vor putea continua rularea în mod normal.

Linux are noțiune destul de simplă asupra timpului; măsoară timpul în bătăi de ceas din momentul în care sistemul pornește. Toate sistemele de timp sunt bazate pe această măsurare, care este cunoscută ca **jiffies** după disponibilitate globală variabilă a aceluiași nume.

În Windows kernel convenția folosită la apelul funcțiilor pentru a indica succes este următoarea: se întoarce STATUS_SUCCESS pentru succes și o valoare diferită de STATUS_SUCCESS pentru insucces.

În Windows kernel pentru a realiza operații atomice se folosesc funcțiile Interlocked. În continuare sunt prezentate câteva dintre acestea:

- `InterlockedCompareExchange` compară două valori de 32 biți și în funcție de rezultatul comparației schimbă cu o a treia valoare de 32 biți
- `InterlockedDecrement` decrementează cu o unitate o variabilă întreagă
- `InterlockedExchange` schimbă două valori
- `InterlockedExchangeAdd` adună două valori și întoarce suma
- `InterlockedIncrement` incrementează cu o unitate o variabilă întreagă

www.tldp.org

2. Nivelul de abstractizare al hard-ului

Unul dintre elementele cruciale ale designului Windows îl reprezintă portabilitatea pe o varietate de platforme hardware. Nivelul de abstractizare al hard-ului (HAL - Hardware Abstraction Layer) este un element cheie al realizării acestei portabilități. HAL este un modul kernel încărcabil (Hal.dll) care oferă interfață de nivel scăzut la platforma hardware pe care rulează Windows. El ascunde detaliile dependente de hardware cum ar fi interfețele I/O, controllerele de întreruperi și mecanismele de comunicație multiprocesor.

Deci mai degrabă decât să acceseze hardware-ul direct, componentele interne ale Windows ca și driverii scriși de utilizatori își mențin portabilitatea prin apelarea rutinelor HAL atunci când au nevoie de informații dependente de platformă. Din acest motiv rutinele HAL sunt documentate în Windows DDK.

Driverii din Windows nu manipulează hardware-ul direct, ci apelează funcții din HAL pentru a interfața cu hardwareul. Driverii sunt scriși în C(uneori C++) și prin urmare prin utilizarea bună a rutinelor HAL, pot fi portabili în cod sursă pe arhitecturile CPU suportate de Windows și portabile binar într-o familie de arhitecturi.

Există mai multe tipuri de driveri:

- Driveri de dispozitive hardware manipulează hardware-ul (folosind HAL) pentru a scrie sau a citi de pe un dispozitiv fizic sau rețea. Sunt multe tipuri de driveri hardware cum ar fi driveri

de bus, driveri de interfață umană, driveri pentru medii de stocare și așa mai departe.

- Driveri pentru sisteme de fișiere sunt driveri Windows care acceptă cereri I/O orientate pe fișiere și le traduc în cereri I/O orientate pe un anumit dispozitiv.
- Driveri filtru de sistem de fișiere cum ar fi aceia care fac mirroring pentru diskuri (o copie a unui disk ce se găsește pe un disk separat și se folosește pentru backup) și criptare pentru diskuri, interceptează cererile I/O și fac procesări de valoare adăugată înainte de a trece cererea la nivelul următor.
- Network redirectors and servers sunt driveri de sisteme de fișiere care transmit cereri I/O de sisteme de fișiere unei mașini de pe rețea și deasemenea primesc astfel de cereri.
- Driveri de protocol implementează un protocol de rețea cum ar fi TCP/IP, NetBEUI și IPX/SPX
- Driveri de filtrare ai fluxului kernel sunt înlănțuiți pentru a realiza procesare de semnal pe fluxurile de date ca înregistrarea și afișarea audio și video

Vizualizarea HAL-urilor de baza incluse în Windows

Pentru a vizualiza HAL-urile din Windows se deschide fișierul Driver.cab în folderul specific sub \Windows\Driver Cache. (de exemplu, pentru sisteme x86 numele fișierului este \Windows\Driver Cache\i386\Driver.cab). Se caută fișierele care încep cu "Hal" și o să se observe fișierele din tabel descrise în Windows DDK.

Deși mai multe HAL-uri sunt incluse în Windows, numai unul dintre ele este ales în momentul instalării și copiat pe diskul de sistem cu numele de fișier Hal.dll. Prin urmare nu se poate presupune că un disk de sistem ce aparține unei instalări x86 va boota pe un procesor diferit dacă HAL-ul care suportă acel procesor este diferit.

Nume Fișier HAL	Sisteme Suportate
Hal.dll	PC-uri Standard
Halacpi.dll	PC-uri ACPI(Advanced Configuration and Power Interface)
Halapic.dll	PC-uri APIC(Advanced Programmable Interrupt Controller)
Halaacpi.dll	PC-uri APIC ACPI
Halmips.dll	PC-uri Multiprocesor
Halmacpi.dll	PC-uri ACPI Multiprocesor
Halborg.dll	Stație de lucru Silicon Graphics(numai Windows 2000)

Halsp.dll	Compaq SystemPro (numai Window XP)
-----------	------------------------------------

Determinarea HAL-ului pe care îl rulați de mai sus.

Există 2 metode de a determina HAL-ul pe care îl rulați:

1. Se deschide fișierul \Windows\Repair\Setup.log, se caută Hal.dll și se vizualizează numele fișierului de după semnul egal. Acesta este numele HAL-ului extras din Driver.cab.
2. În Device Manager se caută numele driverului în Computer device type.
3. Microsoft Windows Internals autor Mark E. Russinovich David Solomon

3. Interpretorele de comenzi din Linux

Interpretoarele de comenzi din Linux poartă numele generic de shell. Calculatorul poate înțelege decât limbajul binar format din 1 și 0. Datorită complexității ridicate a limbajului binar, în sistemele de operare au fost introduse interpretoare de comenzi, care realizează conversia instrucțiunii introduse de utilizator într-o limbă general cunoscută (de obicei engleza) în cod binar recunoscut de calculator. Shell-ul este un interpretor care execută comenzi introduse de la un dispozitiv de intrare standard cum ar fi tastatura și mouse-ul sau citite dintr-un fișier. Dacă introducem comenzile de la tastatură vorbim despre interfață în linie de comandă (CLIs - command line interfaces).

Odată validată comanda, shell-ul o trimite către nucleu (kernel), care are rolul de punte de legătură între hardware-ul calculatorului și diferite programe/shell-uri sau aplicații. Shell-ul nu este o parte a nucleului de sistem, dar îl folosește pentru a executa programe, crea fișiere și altele.

În sistemul de operare Linux se găsesc mai multe shell-uri, pe care le putem afla cu ajutorul comenzii **\$ cat /etc/shells**. Fiecare shell înțelege o anumită sintaxă de comandă și accesează diferite funcții predefinite.

În cadrul ultimelor versiuni de sistem de operare Linux introducerea comezilor, chiar și în limbaj cunoscut, a fost înlocuită cu interfețe grafice (GUIs - graphical user interfaces) ușor de folosit de către utilizator (user friendly). Scăzând astfel și mai mult complexitatea operării sistemului de operare, care necesită cunoștințe aprofundate a comezilor și instrucțiunilor.

Pe cele mai multe sisteme de operare Linux există un program numit *bash* (Bourne Again Shell - o versiune mai complexă a programului Bourne shell) care acționează ca program shell. Pe lângă *bash* mai găsim și shell-urile *ksh*, *tcsh* și *zsh*.

KSH - (Korn shell) este o comandă și un limbaj de programare care execută comenzile citite de pe un terminal sau dintr-un fișier. De asemenea mai întâlnim *Rksh* care este o versiune restricționată a interpretorului de comenzi *ksh*, folosit la setarea numelui de logare. *Rpfksh* este o versiune profil a shelului *ksh*, care execută comenzi cu atributele specificate de profilul utilizatorului.

TCSH - un shell C care se ocupă de completarea numelui fișierelor și editarea liniilor de comandă. Este o versiune îmbunătățită dar complet compatibilă cu versiunea Berkeley Unix C shell, *cs(1)*. Interpretorul de comandă *tcsh*, este pe de o parte un shell interactiv de logare, pe de altă parte un shell care procesează comenzile dintr-un script.

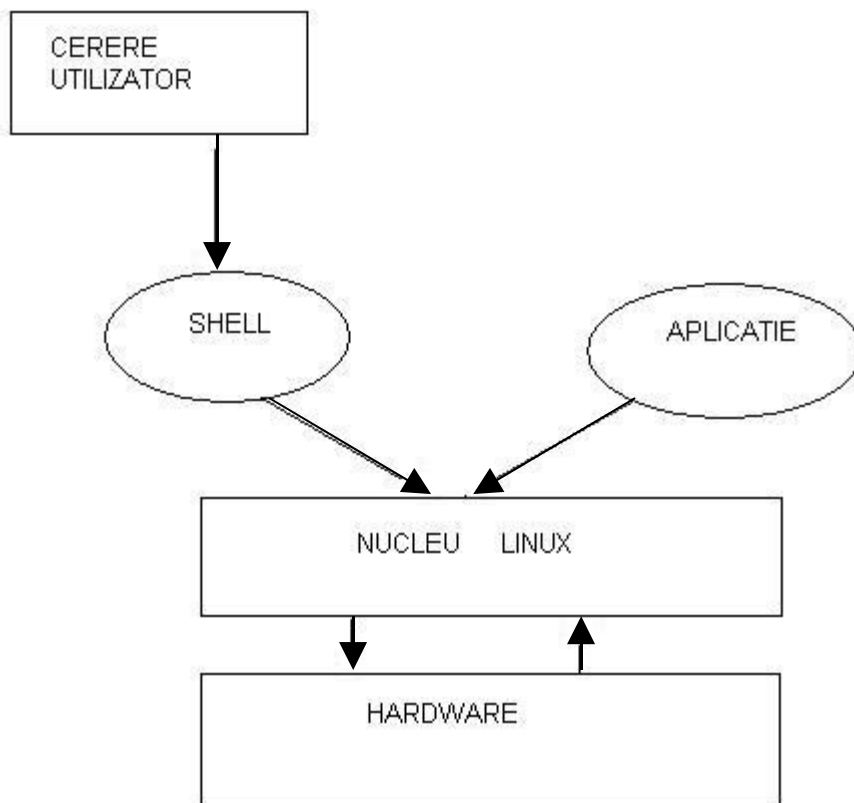
ZSH - shell-ul Z, care reprezintă o versiune îmbunătățită a interpretorului de comandă *tcsh*.

Alte shell-uri întâlnite în sistemele Linux:

- *jsh* Job control shell

- *rc* Plan 9 shell

- *rsh* Remote Shell

1. Diagrama funcționare shell

[*Linux Shell Scripting Tutorial - A Beginner's handbook*](#)

4. Comparație interfețe

Linux și Windows au amândouă o interfață grafică GUI (Graphical User Interface) și o interfață în linie de comandă CLI (Command Line interface). Interfața grafică a Windows s-a schimbat drastic de la Windows 3.1 la Windows 95 apoi puțin la trecerea la Windows 2000 și destul de mult odată cu apariția Windows XP și se va schimba din nou odată cu noua versiune a Windows, cea care va înlocui Windows XP. Windows XP are o funcție de teme care ofera unele posibilități de customizare a aspectului și a felului cum lucrează interfața grafică.

Linux oferă în general două interfețe grafice KDE și Gnome. Una dintre cele mai distribuite versiuni de Linux, Linux are interfața grafică realizată în așa fel încât să arate mai mult ca interfața de Windows decât

celalalte. Există și XP de pentru Linux care într-adevăr face Linux să arate ca Windows.

Diferența este că interfața grafică Linux este opțională în timp ce interfața Windows este parte intergrantă a sistemului de operare. Eficiența și stabilitatea sunt mărite prin rularea unui server Linux fără interfață grafică, ceea ce serverele de Windows nu pot face. De asemea faptul că Linux nu depinde de interfața grafică face controlul și administrarea de la distanță a unui computer Linux să fie mai simplă și mai naturală decât a unui computer Windows.

Această flexibilitate a interfeței Linux are și avantaje și dezavantaje: utilizatorii experimentați pot să își customizeze totul după cum doresc însă este mai dificil pentru utilizatorii noi, pentru care fiecare computer Linux pe care îl întâlnesc ar putea să arate și să se comporte diferit.

Michael Horowitz - A comparison of Linux and Windows

Exemple de interfețe Linux:

4.1 GNOME

GNOME este o încercare internațională de a elabora un mediu desktop complet, interfața grafică de utilizator (GUI) prin care se interacționează cu sistemul de operare. Aceasta este elaborată ca software gratuit.

GNOME face parte din proiectul GNU și poate fi folosit cu diferite sisteme de operare bazate pe UNIX, cel mai important fiind LINUX.

Proiectul GNOME pune accent pe simplitate, utilizare ușoară, și a face lucrurile funcționale. Celelalte scopuri ale proiectului sunt:

- Libertatea de a creea un mediu desktop care va avea întodeauna codul sursă disponibil pentru refolosire sub licență gratuită.

- Accesibilitatea : asigurând faptul că desktopul poate fi folosit de oricine, indiferent de abilitățile tehnice.
- Internaționalizarea și localizarea: să facă desktopul disponibil în multe limbi. În momentul actual Gnome este tradus în peste 100 de limbi.
- Să fie prietenos cu dezvoltatorii : asigură faptul că o să fie ușor să fie scrise programe care să se integreze ușor cu desktopul, și să permită dezvoltatorilor liberă alegere a limbajului de programare.
- Suportul : să asigure suportul altor instituții pe lângă comunitatea GNOME.

GNOME este construit în jurul modelului clasic de desktop. Felul în care manevrează ferestre, aplicații și fișiere este similar cu cel al sistemelor de operare contemporane. În configurarea de bază desktopul are un meniu de lansare pentru acces rapid la programele instalate și locațiile de fișiere. Toate opțiunile pot fi mutate aproape oriunde dorește utilizatorul.

Aspectul GNOME poate fi modificat prin folosirea temelor. Teme populare includ Bluecurve și Clearlooks. GNOME pune accentul pe a fi ușor de utilizat de către oricine.

4.2 KDE

KDE (K Desktop Environment) este un soft gratuit care încearcă să fie un sistem puternic pentru un mediu desktop ușor de folosit. Scopul proiectului este de a oferi funcții desktop de bază și aplicații pentru nevoile zilnice ca și unelte și documentație pentru ca dezvoltatorii să poată scrie aplicații pentru sistem.

KDE este construit cu toolkitul Trolltech Qt care rulează pe majoritatea sistemelor de tip UNIX, Mac OS X și Microsoft Windows.

KDE încearcă să realizeze programe ușor de folosit fără a sacrifica din funcții. Pentru a îmbunătăți interfața cu utilizatorul s-a lucrat la reducerea complexității vizuale la versiunile 3.2 până la 3.5. Unul dintre scopurile principale ale KDE 4.0 este de a identifica zonele în care utilizarea este prea complexă și să rezolve aceste probleme.

KDE încearcă să facă acțiunile dificile mai simple, cum ar fi adăugarea de imprimante (locale sau pe rețea) configurarea securității pentru sistemele Wireless 802.11 (cum ar fi WEP), și instalarea de fonturi noi și decorații pentru ferestre.

Interfața KDE a fost criticată pentru că ar fi prea complexă și ar include prea multe opțiuni configurabile. Totuși un raport al gradului de dificultate al utilizării care evalua o versiune customizată a KDE 3.1 a arătat în 2003 că utilizatorii de Windows au reușit să învețe foarte rapid KDE, le-a plăcut și au reușit să realizeze acțiunile pe care și le-au propus la fel de repede ca și în Windows XP.

4.3 Interfața în mod text

Interfața în linie de comandă este cunoscută și ca interpretorul de comenzi. Utilizatorii Windows îl mai numesc și DOS prompt. Utilizatorii Linux îl numesc shell. Fiecare versiune Windows are un singur interpretor de comenzi. În general interpretoarele de comenzi ale seriei Windows 9x sunt foarte similare și clasa NT de versiuni Windows (NT,2000,XP) au deasemena interpretoare de comenzi similare. Există totuși diferențe între un interpretor de comenzi Windows 9x și unul ce face parte din clasa NT a Windows. Linux ca toate versiunile de Unix suportă multiple interpretoare de comenzi, dar de obicei folosește BASH (Bourne Again Shell). Alte interpretoare mai sunt Korn shell, Bourne shell, ash și C shell.

Michael Horowitz - A comparison of Linux and Windows

5. Biblioteca apelurilor de sistem pentru Linux

Apelurile de sistem sunt modalitatea prin care utilizatorul poate cere servicii nucleului. Aceste servicii sunt specifice sistemului de operare ca de exemplu: rețea, spațiu de memorare, memorie și altele. De exemplu dacă utilizatorul dorește să citească un fișier atunci el trebuie să facă apelurile de sistem „deschide” și „citește”. În general apelurile de sistem nu sunt chemate direct de procese. Există o bibliotecă C care oferă o interfață către toate apelurile de sistem.

Apelul de sistem *fork()* găsit în cadrul sistemului de operare Linux are rolul de a crea procese. De menționat este faptul că noul proces se va numi proces copil al procesului chemat anterior. Va putea fi recunoscut prin ID-ul trimis de către sistemul de apel *fork()*. Putem avea următoarele situații:

- să se returneze valoarea -1, caz în care apelul de sistem nu a reușit
- se returnează id-ul procesului copil în cadrul procesului parinte și valoarea 0 în procesul copil.

Apelul de sistem *exec()* are rolul de a schimba procesul actual cu un program nou fără ca PID-ul să se schimbe. În cazul în care apelul de sistem nu reușește apare o eroare în cadrul procesului chemat.

Apelul de sistem *wait()* este folosit în situațiile în care se dorește o sincronizare între procesul părinte și procesul copil. Se va returna valoarea -1 în caz de nereușită.

Apelul de sistem *dup* este folosit atunci când se dorește copierea unui descriptor de fișier.

Mai întâlnim și apelurile de sistem *getenv*, *setenv* și *unsetenv* care sunt folosite în cazul în care se dorește citirea, modificarea sau ștergerea unei variabile din cadrul tabelii de variabile environ.

În cadrul unui apel de sistem un cod de nucleu este rulat la cererea unui proces al utilizatorului. Acest cod are nivelul de privilegiu cel mai mare și anume nivelul 0 (CPL-0). Cum toate procesele utilizatorului rulează în cadrul nivelului de privilegiu 3, apare problema implementării mecanismului apelului de sistem, întrucât trebuie să apelăm un cod de nivel 0 de la nivelul 3. Linux obișnuia să implementeze apelurile de sistem pe toate platformele x86 cu ajutorul întreruperilor software. Pentru a executa un apel de sistem, procesul va copia numărul apelului de sistem dorit în registrul *%eax* și va executa comanda „*int 0x80*”. Se va genera astfel întreruperea *0x80* și va fi apelată o rutină de serviciu al întreruperii respectiv, care va chema apelul de sistem dorit.

Odată cu apariția procesoarelor mai evolute care au instrucțiunile *SYSENTER/SYSEXIT* (instrucțiuni optimizate să ofere performanță maximă pentru tranziții către nivelul de privilegiu 0) Linux a implementat un nou mecanism al apelurilor de sistem. Acest mecanism funcționează în felul

următor: fiecărui apel de sistem îi este alocat un număr între 0 și 30000. Nucleul creează o pagină în memorie și o atașează la adresa fiecărui proces încărcat în memorie. Această pagină conține codul de implementare al mecanismului apelului de sistem intrare/ieșire. Nucleul cunoaște această pagină sub denumirea de *virtual dynamic shared object* (vdso), ea nu există fizic. Cu ajutorul funcțiilor SYSENTER/SYSEXIT apelarea nivelului 0 se face foarte ușor, rezultând o performanță mărită față de vechiul mecanism de apelare.

Fiecare apel de sistem are o funcție asociată în biblioteca apelurilor de sistem.

De menționat este faptul că noile sisteme de operare linux pot funcționa și pe procesoare care nu suportă funcțiile SYSENTER/SYSEXIT. În momentul inițializării nucleului sistemului este chemată rutina `sysenter_setup()`, care creează o pagină de memorie în care este codul instrucțiunii `sysenter`, dacă procesorul suportă aceasta, iar dacă nu se apelează întreruperea `0x80`. Biblioteca C poate folosi cel mai rapid mod de apel de sistem sărind la o adresă fixă din pagina virtuală.

Despre un apel de sistem trebuie să știm tipul acestuia, parametrii, tipurile parametrilor și ce tip de rezultat întoarce. Există 6 macrouri care ușurează execuția unui apel de sistem și au forma:

`_syscallX(tip, nume, tip1, arg1, tip2, arg2, ...)`

Unde *X* este între 0 și 5 și reprezintă numărul de argumente așteptat de apelul de sistem, *tip* este tipul de rezultat întors, *nume* este numele apelului de sistem. Aceste macrouri creează o funcție cu numele *nume* și cu argumentele specificate, putând astfel executa apelul de sistem ca *nume*. De obicei nu este necesară execuția directă a unui apel de sistem, dar sunt situații când biblioteca C standard nu implementează o execuție elegantă a funcției. În funcție de cerințe se poate modifica macroul `_syscall()`. Macrourele vor returna rezultatul *r* al apelului de sistem când *r* este nenegativ, dar va returna -1 și va seta variabila *err no* la $-r$ când *r* este negativ.

Unele apeluri de sistem precum `mmap` au nevoie de mai mult de cinci argumente. O asemenea situație cere ca argumentele să fie puse pe stivă și să fie pasat un pointer la blocul de argumente.

6. Win32 API si registru de informatii pentru Windows

6.1 Win32 API

Windows Application Programming Interface(API) este interfața de programare de sistem a familiei de sisteme de operare Microsoft Windows, incluzând Windows 2000, Windows XP, Windows Server 2003, Windows 95, Windows 98, Windows Millenium Edition(Me). Fiecare sistem de operare implementează un subset diferit al Windows API.

Înainte de introducerea versiunilor pe 64 de biți ale Windows XP și Windows Server 2003 interfața de programare a versiunilor pe 32 de biți a sistemelor de operare Windows se numea Win32 API pentru a se diferenția de versiunea originală pe 16 biți a Windows API care era interfața de programare a versiunilor pe 16 biți ale Windows.

Windows API este compus din mii de funcții apelabile care sunt împărțite în următoarele categorii:

1. Servicii de bază

Oferă acces la resursele fundamentale disponibile unui sistem Windows. Sunt incluse sisteme de fișiere, dispozitive, procese și thread-uri, acces la registru Windows și controlul erorilor. Funcțiile se regăsesc în fișierele kernel.exe, krnl286.exe sau krnl386.exe pe Windows pe 16 biți și în kernel32.dll și advapi32.dll pe Windows pe 32 de biți.

2. Interfața dispozitive grafice

Oferă funcționalitatea necesară afișării conținutului grafic pe monitoare, imprimante și alte dispozitive de afișare. Se regăsește în gdi.exe pe Windows pe 16 biți și în gdi32.dll pe Windows pe 32 de biți.

3. Interfața utilizator

Oferă funcționalitatea pentru creerea și administrarea ferestrelor și a majorității controalelor de bază cum ar fi

butoanele și barele de scroll, primește informația de la mouse și tastatură și are alte funcționalități asociate cu partea de interfață grafică de utilizator (GUI) a Windows. Această unitate funcțională se regăsește în user.exe pe Windows pe 16 biți și în user32.dll pe Windows pe 32 biți. Începând cu versiunile Windows XP controalele de bază se găsesc în comctl32.dll alături de controalele uzuale.

4. Biblioteca de ferestre de dialog uzuală

Oferă aplicațiilor ferestrele de dialog pentru deschiderea și salvarea de fișiere, alegerea culorii și fontului etc. Biblioteca se regăsește într-un fișier numit comdlg.dll pe Windows pe 16 biți și în comdlg32.dll pe Windows pe 32 biți.

5. Biblioteca de control uzuală

Oferă aplicațiilor acces la unele controale avansate oferite de sistemul de operare. Acestea includ bare de stare, bare de progres, toolbar-uri și tab-uri. Biblioteca se regăsește într-un fișier dll denumit commctrl.dll pe Windows pe 16 biți și în comctl32.dll pe Windows pe 32 biți.

6. Windows shell

Componentă a Windows API ce permite aplicațiilor acces la funcționalitățile oferite de shell-ul sistemului de operare ca și posibilitatea de a-l schimba și îmbunătăți.

Componenta se regăsește în shell.dll pe Windows pe 16 biți și în shell32.dll pe Windows pe 32 biți .

7. Servicii rețea

Oferă acces la diversele elemente de rețea ale sistemului de operare. Subcomponentele sale includ NetBIOS, Winsock, NetDDE, RPC și multe altele.

Win32 API nu a fost destinat să fie interfață de programare originală pentru Microsoft Windows NT. Deoarece proiectul Windows NT a început ca un înlocuitor pentru OS/2 versiunea 2, interfața de programare principală a fost API-ul pe 32 de biți OS/2 Presentation Manager. După un an de lucru la proiect s-a lansat Microsoft Windows 3.0 și a avut un mare succes. Ca urmare Microsoft a modificat direcția de dezvoltare și a făcut Windows NT înlocuitorul familiei de produse Windows și nu a lui OS/2. La acest punct de turnură a apărut necesitatea specificării Windows API înainte de asta Windows API există numai ca o interfață pe 16 biți.

Chiar dacă Windows API va introduce multe funcționalități noi care nu erau disponibile pe Windows 3.1 Microsoft a decis să facă noul API compatibil cu numele pe 16 biți ale funcțiilor Windows API și să folosească tipurile de date oricând era posibil pentru a ușura portabilitatea aplicațiilor Windows pe 16 biți pe Windows NT.

Microsoft Windows Internals autor Mark E. Russinovich David Solomon

6.2 Interacția între programe

Windows API se ocupă în principal cu interacția dintre sistemul de operare și o aplicație. Pentru comunicația între diversele aplicații Windows Microsoft a dezvoltat o serie de tehnologii pe lângă Windows API. Au început cu Dynamic Data Exchange (DDE) care a fost urmat de Object Linking and Embedding (OLE) și mai tarziu de Component Object Model (COM).

Microsoft Windows Internals autor Mark E. Russinovich David Solomon

7. Subsistemul POSIX și interfața de proces Win32

7.1 Posix

Posix (Portable Operating System Interface) se referă la o colecție de standarde internaționale pentru interfețele sistemelor de operare în stil UNIX. Standardele POSIX încurajează producătorii să implementeze interfețe de tip UNIX pentru a le face compatibile, astfel încât programatorii să-și poată muta cu ușurință aplicațiile de pe un sistem pe altul.

Windows implementează numai unul din standardele POSIX, POSIX.1, cunoscut înainte ca ISO/IEC 9945-1:1990 sau IEEE POSIX 1003.1-1990. Acest standard a fost introdus pentru a îndeplini cerințele introduse de guvernul SUA în anii 1980 care cerea respectarea standardului POSIX.1.

Deoarece respectarea POSIX.1 era un scop obligatoriu pentru Windows, sistemul de operare a fost proiectat pentru a asigura că suportul de baza al sistemului este prezent pentru a implementa un subsistem POSIX.1 (cum ar fi funcția fork care este implementată în executivul Windows și suportul pentru legături de fișiere hard în sistemul de fișiere Windows). Însă deoarece POSIX.1 definește un set limitat de servicii (cum ar controlul proceselor, comunicația între procese ș.a.m.d.), subsistemul POSIX al Windows 2000 nu este un mediu de programare complet. Și deoarece aplicațiile nu pot să amestece implicit cereri între subsisteme în Windows, aplicațiile POSIX sunt limitate strict la setul de servicii definit în POSIX.1. Această restricție înseamnă că un executabil POSIX în Windows nu poate crea un thread sau o fereastră sau să folosească RPC(Remote Procedure Calls) sau socket-uri.

Pentru a rezolva această limitare Microsoft oferă un produs numit Windows Services for UNIX care include de la versiunea 3.5 un mediu de subsisteme POSIX îmbunătățit care oferă aproape 2000 de funcții UNIX și 300 de utilitare asemănătoare UNIX.

Acest subsistem POSIX îmbunătățit folosește la mutarea aplicațiilor UNIX pe Windows. Deoarece programele sunt conectate ca executabile POSIX ele nu pot apela funcții Windows. Pentru a face ca aplicațiile UNIX să fie compatibile cu Windows și a permite folosirea funcțiilor Windows se pot folosi pachete de compatibilizare UNIX-Windows. Astfel o aplicație UNIX poate fi recompilată ca un executabil Windows și poate începe să integreze apeluri la funcții native Windows.

Pentru a compila și conecta o aplicație POSIX în Windows este nevoie de colectoarele și bibliotecile POSIX din platforma SDK. Executabilele POSIX sunt conectate la biblioteca de subsistem POSIX, Psxdll.dll. Deoarece implicit Windows este configurat să pornească subsistemul POSIX la cerere, prima dată când se rulează o aplicație POSIX, procesul de subsistem POSIX (Psxss.exe) trebuie să fie pornit. El rămâne pornit până ce sistemul se rebootează. (dacă se închide procesul de subsistem POSIX nu se vor mai putea rula alte aplicații POSIX până la rebootare). Imaginea POSIX în sine nu este rulată direct în schimb o imagine specială de suport Posix.exe este rulată, care creează un proces fiu care rulează aplicația POSIX.

Microsoft Windows Internals autor Mark E. Russinovich David Solomon

7.2 Interfața de proces Win32

Aproape fiecare versiune nouă a Microsoft Windows a introdus propriile modificări Windows API. Numele API a fost păstrat în diferitele versiuni Windows și schimbările de nume au fost limitate numai la schimbările arhitecturale și de platformă majore. Microsoft a schimbat în cele din urmă numele familiei Win32 API în Windows API și a inclus în el versiunile trecute și viitoare ale API.

- Win16 este API-ul pentru primele versiuni pe 16 biți ale Windows. Acestea erau denumite inițial simplu Windows API. Funcțiile Win16 API se regăsesc în principiu în fișierele nucleu ale sistemului de operare: kernel.exe (sau krnl286.exe sau krnl386.exe), user.exe și gdi.exe. În ciuda extensiei exe acestea sunt biblioteci legate dinamic(DLL).

- Win32 este API-ul pe 32 de biți al versiunilor moderne ale Windows. API-ul este compus din funcții implementate ca și la Win16 în DLL-uri sistem. DLL-urile nucleu ale Win32 sunt kernel32.dll, user32.dll și gdi32.dll. Win32 a fost introdus odată cu Windows NT. Versiunea Win32 care a fost lansată cu Windows 95 se denumea Win32c, “c” venea de la “compatibilitate”, dar acest termen a fost abandonat în favoarea Win32. În Windows NT 4.0 și succesorii lui (incluzând toate versiunile moderne ale Windows), apelurile Win32 sunt executate de două module, crss.exe în mod utilizator și win32k.exe în mod kernel.
- Win32s este o extensie a familiei Windows 3.1x a Microsoft Windows care implementeaza un subset al Win32 API pentru aceste sisteme. “S” vine de la “subset”.
- Win32 pentru Windows pe 64 pe biți, cunoscut ca Win64, este versiunea API ce se axează pe versiunile pe 64 de biți ale Windows și anume Windows XP Professional x64 Edition și Windows Server 2003 x64 Edition (pentru procesoare x86-64) și Windows XP 64-bit Edition și Windows Server 2003 pentru seriile Itanium. Versiunile pe 64 de biți sunt doar încă două platforme suportate în arhitectura Windows NT deci ambele versiuni pe 32 și 64 de biți ale unei aplicații pot fi compilate dintr-un singur cod. Toți pointerii de memorie sunt pe 64 de biți așa că codul sursă trebuie să fie verificat pentru compatibilitate cu aritmetica pointerilor pe 64 de biți și sunt rescrise după cum este necesar. Nu există nici o funcție nouă specifică versiunilor pe 64 de biți ale Windows.

en.wikipedia.org

Concluzii:

Structura sistemelor de operare Linux și Windows este asemănătoare, amândouă au un kernel care are rolul de a oferi o interfață între aplicații și partea de hardware și conține sistemul de gestionare al fișierelor sistemul de

gestionare al proceselor și componenta de comunicație în rețea. Ambele sunt multitasking, multiuser și pot rula pe mai multe platforme. Ambele sunt structurate pe nivele.

Nivelul de abstractizare al hardului oferă sistemelor de operare portabilitate, ele necomunicând direct cu hardware-ul ci prin intermediul acestui nivel.

În Linux interpretorul de comenzi este numit și shell (asemănător cu command.com din MS-DOS). Există mai multe interpretoare de comenzi: bash, tcsh, pdksh, ksh, zsh.

Interfețele grafice ale Windows și Linux diferă destul de mult. În timp ce Windows are o singură interfață grafică ce este parte integrantă a sistemului de operare, Linux are mai multe interfețe grafice ce pot fi instalate și prezintă un grad mare customizare. Interfețele în mod text(interpretoarele de comenzi) sunt destul de asemănătoare.

Apelurile de sistem sunt modalitatea prin care utilizatorul poate cere servicii nucleului. Aceste servicii sunt specifice sistemului de operare ca de exemplu: rețea, spațiu de memorare, memorie și altele. Cele mai cunoscute apeluri sunt fork și exec.

Windows Application Programming Interface(API) este interfața de programare de sistem a familiei de sisteme de operare Microsoft Windows. Fiecare sistem de operare implementează un subset diferit al Windows API.

Posix (Portable Operating System Interface) se referă la o colecție de standarde internaționale pentru interfețele sistemelor de operare în stil UNIX. Standardele POSIX încurajează producătorii să implementeze interfețe de tip UNIX pentru a le face compatibile, astfel încât programatorii să-și poată muta cu ușurință aplicațiile de pe un sistem pe altul.

Bibliografie :

Microsoft Windows Internals autor Mark E. Russinovich David Solomon
www.tldp.org

Linux Shell Scripting Tutorial - A Beginner's handbook

Michael Horowitz - A comparison of Linux and Windows

ro.wikipedia.org

en.wikipedia.org

www.gnu.org/software/libc

- 1. Structurile de bază ale fiecărui sistem de operare în parte: concepte generale, structura nucleului (Ududek Marian)**
- 2. Nivelul de abstractizare al hard-ului (Frîncu Alexandru)**
- 3. Interpretorele de comenzi din Linux (Tudoroiu Adrian)**
- 4. Comparație interfețe (Neagu Cristina)**
 - 4.1 GNOME**
 - 4.2 KDE**
 - 4.3 Interfața în mod text**
- 5. Biblioteca apelurilor de sistem pentru Linux (Tudoroiu Adrian)**
- 6. Win32 API și registrul de informații pentru Windows (Neagu Cristina)**

6.1 Win32 API

6.2 Interactia intre programe

7. Subsistemul POSIX și interfața de proces Win32 (Frîncu Alexandru)

7.1 POSIX

7.2 Interfața de proces Win32